



Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych

Efektywna praca w klasie zróżnicowanej

SYLABUS

szkolenia e-learningowego

Opracowanie treści szkolenia

Koordynator: Katarzyna Szczepkowska

Autorzy: Ewa Komorowska, Anna Płusa, Grażyna Redlisiak, Katarzyna
Szczepkowska, Ewa Szczerba

Moderator

Katarzyna Szczepkowska

Kierownik szkolenia

Sylwia Herod

Wsparcie techniczne

e-kursy.ore.edu.pl

A. Adresaci szkolenia

Szkolenie przeznaczone jest dla specjalistów i nauczycieli szkół podstawowych uczących w klasach 4-8 przedmiotów ogólnokształcących oraz doradców metodycznych, nauczycieli konsultantów, dyrektorów szkół podstawowych, którzy zajmują się obszarem edukacji włączającej w klasach 4-8.

B. Zasady rekrutacji

Zgłoszenia będą przyjmowane przez system rekrutacji ORE (www.szukolenia.ore.edu.pl). Po ich weryfikacji i akceptacji zaproszenie do udziału w szkoleniu zostanie przesłane drogą mailową wraz z instrukcją logowania się na platformę e-learning ORE (www.e-kursy.ore.edu.pl). O zakwalifikowaniu decydować będzie spełnienie kryterium opisanego w punkcie A oraz kolejność zgłoszeń.

C. Cele szkolenia

Cel ogólny:

Doskonalenie kompetencji uczestników kursu w pracy z klasą zróżnicowaną, którą należy zdefiniować jako zespół klasowy, na który składają się uczniowie o różnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, wynikających m.in. z sytuacji socjoekonomicznej, różnic kulturowych, religijnych, a także zróżnicowanych możliwości rozwojowych i edukacyjnych, trudności w uczeniu się, uzdolnień, chorób przewlekłych i niepełnosprawności.

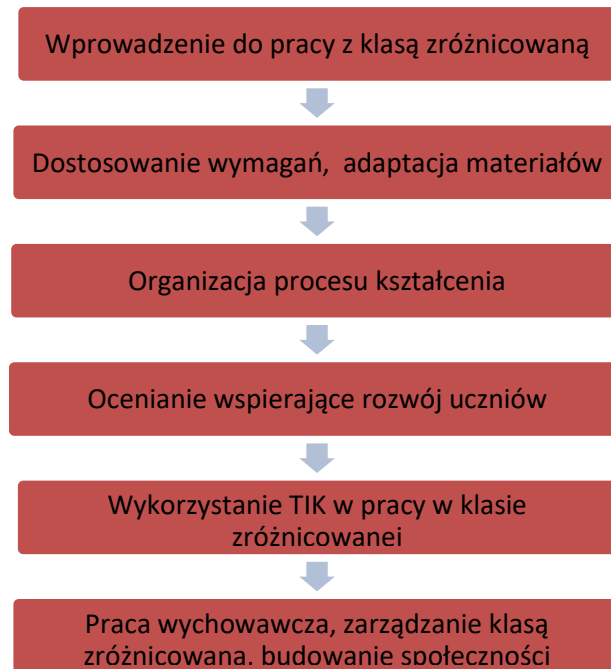
Cele szczegółowe:

Poszerzenie wiedzy oraz doskonalenie umiejętności w zakresie:

- Pojęciowym w obszarze edukacji włączającej i pracy w grupie zróżnicowanej, klimatu włączenia.
- Praktyki dydaktycznej i organizacji procesu kształcenia z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów, etapu edukacyjnego i przedmiotu kształcenia, oceny funkcjonalnej uwzględniającej możliwości i potrzeby uczniów.
- Dostosowania wymagań do potrzeb ucznia – organizacja pracy z klasą zróżnicowaną z uwzględnieniem potrzeb uczniów ze specjalnymi/zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.
- Strategii dydaktycznych wspierających indywidualizację nauczania w zróżnicowanej klasie.
- Oceniania wspierającego uczenie się.
- Adaptowania materiałów dla uczniów ze specjalnymi/zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.
- Obszaru funkcjonowania emocjonalno-społecznego dzieci i uczniów, z uwzględnieniem okresu rozwojowego, w kontekście pracy z klasą zróżnicowaną.
- Wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy terapeutycznej i dydaktycznej w trakcie pracy zdalnej i w codziennej praktyce szkolnej.
- Zarządzania grupą/klasą zróżnicowaną, tj. praca wychowawcza, budowania zespołu klasowego, integracji klasy, tworzenie klimatu przyjaznego edukacji włączającej i sprzyjającego uczeniu się, z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania uczniów.

D. Treści kształcenia

Kurs składa się z autoanalizy kluczowych umiejętności niezbędnych do efektywnej pracy w klasie zróżnicowanej oraz 6 modułów, w których prezentujemy treści pozwalające poszerzyć wiedzę i umiejętności w zakresie w pracy z klasą zróżnicowaną.



Szczegółowe treści poszczególnych modułów:

Moduł 1

Wprowadzenie do pracy z klasą zróżnicowaną

- ☐ Wprowadzenie dotyczące teoretycznych założeń pracy z klasą zróżnicowaną,
- ☐ Dokonanie i wykorzystanie w pracy diagnozy funkcjonalnej w podstawowych obszarach takich jak: wiedza ucznia, zasób wiadomości, zasób słownictwa, tolerancja na zmiany, rozumienie skomplikowanego języka, rozumienie abstrakcji, tempo pracy w tym tempo czytania/pisania, sprawność liczenia, posługiwanie się dużymi liczbami, ułamkami, umiejętność pracy w grupie itp.
- ☐ Podstawy prawne działań nauczyciela w klasie zróżnicowanej.

Moduł 2

Dostosowanie wymagań, adaptacja materiałów

- ☐ Dostosowanie wymagań do potrzeb ucznia - organizacja pracy z klasą zróżnicowaną z uwzględnieniem potrzeb uczniów ze specjalnymi/zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.
- ☐ Adaptowanie materiałów i przestrzeni dla uczniów ze specjalnymi/zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.

Moduł 3

Organizacja procesu kształcenia

- ☐ Praktyka dydaktyczna i organizacja procesu kształcenia z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych dzieci/uczniów i przedmiotu kształcenia, oceny funkcjonalnej uwzględniającej możliwości i potrzeby uczniów.
- ☐ Strategie dydaktyczne wspierające indywidualizację nauczania w zróżnicowanej klasie.

Moduł 4

Ocenianie wspierające rozwój uczniów

- ☐ Ocenianie przyjazne rozwojowi ucznia - ocenianie wspierające, zasady uczenia się.
- ☐ Tradycyjne formy oceniania a ocenianie wspierające.
- ☐ Sposoby udzielania profesjonalnej informacji zwrotnej.
- ☐ Określanie celów i kryteriów uczenia się.
- ☐ Monitorowanie realizacji zadań i motywowanie uczniów do pracy.

Moduł 5

Wykorzystanie TIK w pracy w klasie zróżnicowanej

- ☐ Identyfikowanie problemów związanych z bezpiecznym, zgodnym z prawem, korzystaniem z zasobów Internetu.
- ☐ Zasady sporządzania opisu bibliograficznego źródła elektronicznego.
- ☐ Możliwości i zasady korzystania z zasobów Internetu oraz materiałów multimedialnych.
- ☐ Aktywne kształtowanie umiejętności uczniowskich związanych z wykorzystywaniem narzędzi interaktywnych w klasie zróżnicowanej.
- ☐ Doskonalenie umiejętności z zakresu TIK, pomocne w przygotowaniu i prowadzeniu zajęć lekcyjnych w klasie zróżnicowanej, zarówno w kształceniu stacjonarnym jak i zdalnym.

Moduł 6

Praca wychowawcza, zarządzanie klasą zróżnicowaną, budowanie społeczności

- ☐ Krótka charakterystyka rozwoju społecznego dziecka.
- ☐ Zasoby i ograniczenia w różnych obszarach związanych z uczeniem się i funkcjonowaniem emocjonalno-społecznym wynikające ze SPE i niepełnosprawności.
- ☐ Podstawowa wiedza o procesie grupowym i rolach grupowych.
- ☐ Znaczenie budowania zespołu i integracji w grupie - rekomendowane działania, metody, techniki, narzędzia.
- ☐ Kluczowe elementy empatycznej komunikacji budującej relacje oraz klimat klasy i szkoły - podstawowe techniki skutecznej komunikacji.
- ☐ Planowanie działań wychowawczych, profilaktycznych i naprawczych na podstawie diagnozy funkcjonalnej oraz obserwacji procesu grupowego.

E. Efekty

Aktywny udział w szkoleniu umożliwi:

- ☐ przypomnienie i poszerzenie wiedzy z zakresu kluczowych zagadnień związanych z efektywną pracą w klasie zróżnicowanej.
- ☐ poznanie różnych narzędzi, w tym TIK, wspierających proces edukacyjny.
- ☐ wzrost efektywności w realizacji zadań związanych z nauczaniem w klasie zróżnicowanej.

F. Czas trwania szkolenia

Szkolenie będzie realizowane w ciągu 6 tygodni, po jednym tygodniu na każdy moduł tematyczny. Początek kursu: **31.10.2022 r.**, zakończenie: **11.12.2022 r.** Każdy moduł będzie się rozpoczynał w poniedziałek o godzinie 9.00 i kończył w niedzielę o godzinie 23.55.

Moduł	Tytuł	Termin realizacji
Moduł 1	Wprowadzenie do pracy z klasą zróżnicowaną	31.10.2022-6.11.2022
Moduł 2	Dostosowanie wymagań, adaptacja materiałów	7.11.2022 -13.11.2022
Moduł 3	Organizacja procesu kształcenia	14.11.2022-20.11.2022
Moduł 4	Ocenianie wspierające rozwój uczniów	21.11.2022-27.11.2022
Moduł 5	Wykorzystanie TIK w pracy w klasie zróżnicowanej	28.11.2022-4.12.2022
Moduł 6	Praca wychowawcza, zarządzanie klasą zróżnicowaną, budowanie społeczności	5.12.2022 - 11.12.2022

Orientacyjny czas przewidziany na pracę własną osób biorących udział w szkoleniu online to 36 godzin.

Zaświadczenia o ukończeniu formy doskonalenia dla uczestników spełniających warunki zaliczenia będą dostępne na koncie uczestnika na platformie www.szkolenia.ore.edu.pl do samodzielnego pobrania i wydrukowania od 17.10.2022 r.

G. Sposób pracy oraz warunki ukończenia szkolenia

Szkolenie prowadzone jest metodą e-learningową i ma charakter samokształceniowy.

Osoby uczestniczące w szkoleniu będą w wybranym przez siebie tempie realizować treści kształcenia, wykonywać zadania wynikające z toku szkolenia oraz wypełniać test końcowy.

Zadania realizowane w trakcie trwania szkolenia będą punktowane (quizy, karty pracy, odpowiedzi na pytania itp.). Za aktywny udział w całości szkolenia uczestnik będzie mógł uzyskać w sumie 120 punktów, 20 punktów za każdy moduł. Aby zaliczyć szkolenie należy zebrać minimum 75% punktów, co stanowi 90 punktów.

Test końcowy złożony będzie z 30 pytań, czas przeznaczony na jego wypełnienie to 30 minut. Za udzielenie wszystkich poprawnych odpowiedzi uczestnik będzie mógł uzyskać w sumie 120 punktów. Aby zaliczyć test należy udzielić min. 75% poprawnych odpowiedzi czyli uzyskać 90 punktów. Do testu będzie można podejść trzykrotnie.

Warunkiem ukończenia szkolenia i otrzymania zaświadczenia będzie zatem zebranie min. 180 punktów (w tym za aktywność i test końcowy).

Na zakończenie kursu uczestnicy zostaną poproszeni o wypełnienie ankiety ewaluacyjnej.

H. Wsparcie w trakcie szkolenia

Kierownik szkolenia: Sylwia Herod (sylwia.herod@ore.edu.pl)

Wsparcie techniczne: e-kursy@ore.edu.pl

I. Narzędzia stosowane podczas szkolenia

1. Platforma e-learningowa online.
2. Przeglądarka internetowa – zalecana Google Chrome.

J. Bibliografia

1. Al-Khamisy D., Szkoła jako zróżnicowane środowisko edukacyjne, Warszawa 2020
2. Cybulska R., Derewlana H., Kacprzak A., Pęczek K., Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie edukacji, dostęp na stronie: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/> 2020.12.08
http://bc.ore.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=916&from=&dirids=1&ver_id=&lp=10&Ql=
3. Czechowskiej Z., Majkowskiej J., Organizacja pracy zdalnej w klasie zróżnicowanej z wykorzystaniem narzędzi TIK, Warszawa 2020
4. D. Sterna, *Uczę się uczyć. Ocenianie kształtujące w praktyce*, Warszawa 2016.
5. Firkowska-Mankiewicz A., Edukacja włączająca - zadaniem na dziś polskiej szkoły, dostęp na stronie: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/> 2020.12.08
6. Harmin, Merrill, *Jak motywować uczniów do nauki*, Warszawa 2015
7. Knapik T., Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działania postdiagnostyczne. http://bc.ore.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=917&from=&dirids=1&ver_id=&lp=12&Ql= dostęp 2020.12.08
8. Marzano, Robert J., *Sztuka i teoria skutecznego uczenia się*, Warszawa, 2012.
9. Pięć kluczowych przesłań dla edukacji włączającej. Od teorii do praktyki. Europejska Agencja ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej, dostęp na stronie: <https://www.european-agency.org/Polski/publications>, dostęp 2020.12.08
10. Rafał-Luniewska J., Edukacja włączająca w szkołach i placówkach systemu oświaty dostęp na stronie: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/> 2020.12.08
11. Rafał-Luniewska J., Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w edukacji włączającej dostęp na stronie: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/> 2020.12.08
12. Szczepkowska K. Edukacja włączająca - szanse i wyzwania, dostęp na stronie: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/edukacja-wlaczajaca/> 2020.12.08
13. Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole <https://docplayer.pl/157278400-Edukacja-wlaczajaca-w-przedszkolu-i-szkole.html> dostęp 12.12.2020r.
14. Antoszkiewicz E., (2016), Tworzenie warunków edukacyjnych dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, Warszawa
15. Attwood T., (2013), Zespół Aspergera. Kompletny przewodnik, Gdańsk
16. Attwood T., (2006), Zespół Aspergera, Poznań
17. Bogdanowicz M., Adryjanek A., (2004), Uczeń z dysleksją w szkole. Poradnik nie tylko dla polonistów, Gdynia
18. Bogdanowicz M., Czabaj R., (2008), Modelowy system profilaktyki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej ucznia z dysleksją, Gdańsk
19. Borkowska M., (2005), Niepełnosprawność ruchowa u dzieci. W: Uczeń z niepełnosprawnością ruchową w szkole ogólnodostępnej. Loska, M., Myślińska, D. (red), Warszawa
20. Brejnak W., (2003), Dysleksja, Warszawa
21. Cybulska R., Dryjańska J., Gotlin K., Kłoda M., Pomorska K., Pyzikiewicz A., (2016), Uczeń z zespołem Aspergera w szkole ogólnodostępnej, Warszawa
22. Dyrda K., Rosińska J., (2016), Mam zespół Aspergera. Podręcznik dla uczniów i nauczycieli, Warszawa
23. Elliott J., Place M., (2000), Dzieci i młodzież w kłopotach, Warszawa
24. Grodzka M., (2000), Dziecko autystyczne. Dziennik terapeuty, Warszawa
25. Grygier U., Sikorska I., (2008), Mój uczeń pracuje inaczej. Wskazówki metodyczne, Kraków
26. Herzyk A., (1992), Afazja i mutyzm dziecięcy, Lublin
27. Jagielska. G., (2010), Dziecko z autyzmem i zespołem Aspergera w szkole i przedszkolu, Warszawa
28. Kordyl Z., (1968), Psychologiczne problemy afazji dziecięcej, Warszawa
29. Lipkowski O., (1981), Pedagogika specjalna. Zarys, (Warszawa) Loska M., Myślińska D., (2005), Uczeń z niepełnosprawnością ruchową w szkole ogólnodostępnej, Warszawa
30. Maruszewski M., (1966), Afazja. Zagadnienia teorii i terapii, Warszawa
31. Sawa B., (1990), Dzieci z zaburzeniami mowy, Warszawa
32. Świąćicka J., (2010), Uczeń z zespołem Aspergera. Praktyczne wskazówki dla nauczyciela, Kraków

33. Szumska J., (1982), Zaburzenia mowy u dzieci, Warszawa
34. Szczepkowska K., Jak skutecznie realizować proces kształcenia w klasie zróżnicowanej. Rozwiązania praktyczne, Warszawa 2020
35. Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., (2014), Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Warszawa
36. Wyczesany J., (2012), Wybrane aspekty diagnozy i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną. W: Niepełnosprawność intelektualna. Bobińska K., Pietras T., Gałęcki P. (red), Wrocław